

Johann Huswedel

Decanus Collegii Philosophici in Alma Universitate Rostochiensi Joannes Huswedelius, Philos. Pract. Prof. Lectori Candido, inprimis Philosophiae studioso S.P.D.

Rostochi[ij]: Pedanus, 1634

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn729457370>

Druck Freier Zugang

RLu phil 1634.

Johannes Stüwe

DECANUS

Collegij Philosophici in Almā
Universitate Rostochienfi

JOANNES
HUSWEDELIUS,
Philos. Pract. Prof.

Lectori Candido, inprimis
Philosophiæ studioso
S. P. D.

*Invitatio ad can
cum gradum Ma*

ROSTOCHI,

Litteris JOACHIMI PEDANI, Acad. Typog.
ANNO M.DC.XXXIV.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher due to fading and paper texture.

Elicta est nobis à majoribus nostris & quasi per manus tradita consuetudo, ut hoc Magorum Evangelicorum festo studiosi Philosophiæ ad studij sui & laborum petenda præmia voce Decani, ejus qui pro tempore est, publicè invitentur.

Consuetudo sanè honesta & utilis, quæq; in bene ordinatis Rebus publ. qualem hanc nostram esse confidimus, minimè sit negligenda. Siquidem honestum est, suum cuiq; tribuere, bene meritos præmijs afficere; secus, pœnis maectare: id quod ratio & usus postulat, ne improbitas foveatur impunitate & alatur, boni vero neglecti & contemti, virtutis studium paulatim remittant, cultum ejus deserant, Remq; publ. lenta & occulta peste interire patiantur. Verum duo videntur hominum genera, quibus hoc institutum in Academijs non probatur. Vel enim omne studium, quod Philosophiæ impenditur, cum ipsa contemnunt, totum hoc Philosophari aspernantur, & hominem ineptum indigare cum volunt, vel simplicem, imò & ridiculum, cum vocant Philosophum, & ipsam pene indignam judicant, (facto saltem, si non verbo) quæ locum in Academijs teneat, nedum ut ejus affectis honores, tribuantur.

A2

Vel

Vel honores indignis tribui conqueruntur & sic populo inponi. Ultriq; generi occurrendum est, sed modestè, & ut philosophiam ipsam decet. Qui Philosophiam contemnunt, hi, quod bona eorum pace dixerò, ipsam parum novisse videntur, id que multis nec malis contingere potest & solet: quippe cum plurimæ occurrant species ita ornatae, ita cultae & interpolatae, ut adspicientes fallant. Si tamen accuratius à peritis inspiciantur, meritoriae pro matrona deprehenduntur. Neq; eam fraudem in sola philosophia exerceri videmus, cum illas magnificentiores disciplinas non raro ita circumveniri, nec insolens sit vulgo, nec obscurum observanti. Sed ut, cæteris, relictis nostra ipsorum vineta cædamus, an philosophiam, quæ rebus cognoscendis & agendis dedita est, esse putabimus, quæ relictis rebus nomina sectatur & verba, cavillis inaniisque plena, quæ relicto nucleo, circa putamina occupatur, quæ instar lascivientis catuli in raptandis, carpendis, vellicandis quisquilijs versatur, ganniens interim & latrans, præsertim si alius idem quoq; lasciviendi studium amare ac tractare occipiat. Quid enim aliud faciunt, qui juventutem de rebus, neq; ad mentis cultum, neq; ad Reip. neq; ad Ecclesiæ usum pertinentibus, magno conatu, itidem ut precio, sic instituunt, ut ex umbra in solem delati & se & alios eversum & perditum eant? Cum ipsa philosophia nihil prius potius ve curet agatq;, quam ut ignorantiam ex animo deleat, omnemq; improbitatem eximat, cognitionem rerum scitu dignarum proponat, probitatem & virtutem inferat conciliatq;. Quod ne mihi credi postulem, audiatur *αὐτὸς* ille, qui & alia præclara

clara & istud ἔφατ' : ὡς περὶ ἰατρικῆς ἐν ὄφελ' ὄν, μὴ τὰς νόσους
 ἐκβαλλέσθαι ἀπὸ τῶν σωμάτων, ἕτως ἔδε φιλοσοφίας, εἰ μὴ τὸ τῆς
 ψυχῆς καθὼν ἐκβάλλῃ. *Sicut Medicina nullus usus fructusque*
est, morbos à corporibus non depellens; non item Philosophia,
nisi vitia ab animo. Et quæ vitia? Mentis quidem igno-
rantiam rerum scitu dignarum; appetitus vero, cum a-
lia, tum præcipuè fomires istos, Cupiditatem ac timo-
rem. Eo amplius gravissimi quoq; philosophi ver-
bis idem apponam potius, quam meis, Ita enim dicit:
 τῶν τῆς ψυχῆς ἀρρώσθημάτων καὶ παθῶν ἡ φιλοσοφία μόνη φάρμα-
 κὸν ὄσθι. διὰ γὰρ ταύτην καὶ μετὰ ταύτης ὄσθι γῶνας τί τὸ κελόν, τί
 τὸ ἀίχρ' ὄν: τί τὸ δίκαιον, τί τὸ ἀδίκον. τί τὸ συλλύβδην αἰρετόν, ἢ
 φευκτόν. πῶς θεοῖς, πῶς γονεῦσι, πῶς πρεσβυτέροις, πῶς νόμοις, πῶς
 ἀρχαῖς, πῶς φίλοις, πῶς γυναῖξι, πῶς τέκνοις πῶς οἰκέταις χρησέσθαι
 ὄσθι, & paulo post, τὸ δὲ μέγιστον μὴτε ἐν εὐπραγίαις περιχα-
 ρεῖς, μὴτε ἐν καῖς συμφοραῖς, περὶ λύπης ὑπάρχειν, μὴτε ἐν ταῖς
 ἡδοναῖς ἐκλύττειν εἶναι, μὴτε ἐν ταῖς ὀργαῖς ἐκπαθεῖς καὶ θηριώδεις.
Sed eadem latine & quidem explicatius, adijciam:
Animi agritudinib. & motibus medetur sola philosophia. Hu-
jus enim opera ductus, datur cognoscere, quid honestum, quid
turpe, quid justum, quid injustum, quid expectandum, quid fu-
giendum: Quomodo nos erga Deos, erga parentes, seniores, le-
ges, alienos, magistratus, amicos, uxores, liberos, servos gere-
re debeamus: scilicet Deos ut veneremur, parentes honore affi-
ciamus, seniores revereamur, legibus obtemperemus, amicos
diligamus, uxores caste amemus, liberos animi interno quodam
amore complectamur, servos injuriosè non tractemus. & quòd
summum est, neq; rebus secundis offeramur gaudio, neq; adversis
nimio luctu deijciamur: ac neq; voluptatibus diffuamus, neq; ira
ad sævitiam nos abripi sinamus, quæ ego omnium nobis à Phi-
losoph. obtingentium bonorum antiquissima judico. & seq.

Hoc ergo discrimen quisquis noverit, philosophiam, quæ ista docet, non facile contemnet, ne res istas contemnere, & societati humanæ parum convenienter judicare videatur. Ubi enim ista & similia non doceri viderit, imo alia omnia magis, sub philosophiæ titulo ac specie, certe non matronam istam, sed fūco & cultu matronæ æmulam, ne quid immodestius dicatur, mercenariam mulierem facile deprehendet, eamq; si ita lubet, contemnat, eam præmijs indignam judicet: nobis nihil contradicentibus, imo etiam hortantibus, ut aqua & ignis ei, & ejus farinæ alijs, interdicator, è cætib; philosophiæ ipsius exesse, & ad hostes honestatis ac virtutis abire jubeatur. Hoc ergo priori generi esto responsum: Sed occurrendum est breviter & cæteris, qui honores quidem conferri permittunt, sed indignis conferri conquærantur. Quod si fit, primum à solis philosophis id fieri non arbitror: crimen obijcitur illis commune cum alijs, apud quos idem fieri perhibetur. Verum aliter se res habet. Neq; enim tanta impudentia quenquam esse puto, qui planè indignus, nec sibi ullius dignitatis conscius, eos honores petere audeat: neq; admissum iri arbitror, si audeat. Interim ornandi sunt, non solum, qui ad eruditionis ac virtutis culmen jam adscenderunt, sed subveniendum est quoq; tardioribus, qui cum ad summitatem contendunt, in secundis tertijsq; consistere, per naturæ vel aliam necessitatem coacti, honestum ducunt. Alios igitur ornamus, quia digni sunt, alios quia spem futuræ dignitatis præ se ferunt; ita ut honor ijs collatus non solum sit præmium studij inpeni, sed incentivum quoq; deinceps inpendendi, idq; exemplo honestissimo & ratione optima.

Laudan-

Laudantur enim principes, ad coelum evehuntur,
honoribus pene divinis, imo & divinis, coluntur:
An alia quam virtutis causa? Atqui laudes istae, & isti
honores, virtutem illorum non raro superant in-
menso intervallo. Unicum Trajanum videa-
mus principem sanè laudandum, ejusq; panegyri-
sten Plinium: Is vero exquisitissimis laudibus eundem
tollit ac prosequitur, sed ita, uti laudando hortetur ad
virtutem, quam ei tribuit; sic Magnos, Maximos, Au-
gustos, patriæ patres dicimus, ut horum nominum ac
titulorum honore admoniti, id agant præstentq;, quod
postulant ac promittunt tituli. Non enim tam alit ho-
nor ipsas artes, quam artifices, & optimus quisq; studio
gloriæ ducitur, quam cum adfectant etiam indigni, vel
non assequuntur, nisi falsam, id est nullam, vel sero stu-
dio virtutis intercedentis ad verã tandem perveniunt.
Deniq; non solū *πλουμάθειαν*, quam quidam relicta vir-
tute solam sectantur, ornandam judicamus, sed & hu-
jus, & adjunctum ei virtutis, præcipue Modestiae studii-
um, quam illi præferendam esse, etiamsi sola sit, contra
nostri seculi perversa judicia, vetustatis incorruptæ &
exempla & sententiæ nobis persuadent. Quid enim à
Philosophia longius abest, quam animus multarum re-
rum, & quidem haud vulgarium, ut ineptas omittam,
cognitione inflatus, arrogans, qui cum solo ingredi-
tur, caput, instar famæ poëticae, condit inter nubila,
aut saltem condere sibi videtur, alios, ut quædam humi
repentes, alto supercilio è sublimi despicit, & quasi Gi-
gas cothurnatus inter pygmæos ambulare se somniat.
Quod genus Platonicus ille & xenophonticus Socrates
tantum abest, ut inter philosophos ferendum putet, ut
ubiq;

ubiq; tanquam Hercules quidam *αλεξίμανος*, monstro-
rum domitor, eos refutet, rejiciat, exterminet, ut phi-
lofophiæ proditores, juventutis pestes, vitandos mone-
at. Igitur, si quis ex omni cætu studiosorum, ijs rebus
mediocriter instructus & eruditus, quas scire æquum
& honestum est liberale ingenium, & modestiam ijs co-
mitem adjungat, fuerit, quales in hujus almæ matris A-
cademiciæ gremio non paucos esse speramus, cum non
solum non indignum judicamus & rejiciendum, si ad
honores petendos veniat, sed etiam ultrò accersimus &
invitamus: Contemptores autem nostri studij & lini-
stros judices, vel affectu quodam præpeditos, vel opi-
nionem prava corruptos, facile suo ingenio & loco relin-
quimus, ne indignos à nobis promoveri & honorari
conquerantur benevoli, crimentur inimici. Id ipsum
ergo, quòd felix faustumq; sit, publicè pronunciatum
esto, **SI QUIS** vel in cætu nostro vel alibi, mediocriis dili-
gètiæ ac studij in linguis, Latina præsertim & Græca, col-
locati sibi conscius fuerit, & utriusq; philosophiæ par-
tes, earumq; instrumèta mediocriter habuerit cognita,
vitæ insuper piæ, honestæ, modestæ, consciètiæ ac te-
stimonium attulerit: atq; his de causis, honore istis me-
ritis debito, & à nostro ordine hac in Universitate con-
ferri hætenus consueto, non indignum se judicaverit,
eum hortamur, ut quam primum apud me Decanū hoc
tempore, nomen suum profiteatur & omnia humani-
tatis officia à toto collegio philosophico exspectet.
Faciemus, DEO volente, ut ne quemquam frustretur
sua exspectatio, alij vero allekti honesto exemplo idem
à nobis audeant sperare, & quod sperant, consequantur.
P. P. Sub Sigillo Decanatus Postrid. Non Januar.
cl. M C XXXIV.

82(?)

